

Afera Banka Slovenije

POP TV, 11.02.2015, 24 UR, 19.01

PETRA KERČMAR: Smo davkoplachevalci v slovenske banke zmetali na stotine milijonov evrov prevec denarja, ker naj bi Banka Slovenije prirejala dokumente?

JANI MUHIČ: Nas je trojka Bratušek, Čufer, Jazbec, ki nas je prepričevala, da Slovenijo rešuje, v resnici zavedla in opeharila? Je zakuhala največjo krajo v zgodovini države?

KERČMAR: Če to drži, je ta trojka tista, spomnimo se tega skupnega nastopa iz leta 2013, ki je uničila in v še hujšo krizo pahnila Slovenijo. A danes, leto in pol kasneje, prvi mož Banke Slovenije Boštjan Jazbec očitke zavrača. Kje je motiv, se sprašuje.

MUHIČ: Opozicija pa se sprašuje, kdo bo odgovarjal in, če bo obsojeni šel v zapor, namiguje na organizirano krajo s podporo države.

KERČMAR: Pod črto, smo na pragu nove, daleč največje afere doslej, še celo veliko hujše kot je gradnja TEŠ 6. Okradenih naj bi bilo 100.000 ljudi za okoli 600 milijonov evrov, vse davkoplachevalce pa naj bi stalo skoraj milijardo evrov in pol.

SUZANA PERMAN: Če je Centralna banka ponarejala dokumente, naročila dve reviziji bančne luknje in izbrala tisto, ki ji je za prikaz večjega manjka najbolj ustrezala ter za nekaj sto milijonov, če ne kar milijard evrov prevec dokapitalizirala banke, evidentno pa je ob tem skrivala metodologijo in dokumente, je naravnost škandalozno, menijo v opozicijski NSi, SDS in ZL.

LUKA MESEC (ZL): To je davkoplachevalce stalo med eno milijardo in eno milijardo in pol evrov. Zaradi tega je bilo 100.000 obvezničarjev razlaščenih.

MATEJ TONIN (NSi): V kolikor se potrdi, da je Banka Slovenije resnično prirejala dokumente, potem najmanj kar pričakujemo je razrešitev celotnega vodstva Banke Slovenije in pričakujemo tudi nekaj ljudi v zaporu.

PERMAN: Vse skupaj kaže na organiziran kriminal, ocenjuje Tonin, z namenom, pravi, da so odpisali dolgove vplivnežem, ki so svoje kredite prenesli na DUTB, da bi jih plačali davkoplachevalci.

TONIN: Če zaključim teorijo zarote, s tem da se je nekaterim odpisal dolg, je bilo potrebno okrasti druge, da se je ta dolg poplačal. Potem lahko utemeljeno sklepamo, da gre za organizirano krajo, podprto z institucijami države.

PERMAN: Zahtevajo ne le osebno, tudi kazensko odgovornost poleg vodstva centralne banke še uprave dokapitaliziranih bank, prejšnjega finančnega ministra Čuferja in nekdanje premierke, torej skupaj z guvernerjem pred dobrim letom samooklicane trojke.

MATJAŽ HAN (SD): Ta trojka je potem, če je to naredila, je potopila Slovenijo, ne rešila. Vsi nadzorniki, vse banke in člani uprav in tudi vsi nadrejeni.

TONIN: Jaz ne vem, ali je predsednica vlade te stvari delala zavestno ali je bila zavedena.

PERMAN: Ta zdaj dviguje roke in s prstom kaže na Jazbeca. Vse odločitve, ki sem jih prejemale v zvezi z bančno sanacijo, so temeljile na podlagi podatkov Banke Slovenije.

ALENKA BRATUŠEK (nekdanja premierka): Nisem imela ne argumentov ne česarkoli drugega, da bi v te podatke lahko podvomila.

PERMAN: Kaj pa dve domnevni reviziji NLB, ki naj bi strigli za kar pol milijarde evrov?

BRATUŠEK: Me sprašujete točno za eno konkretno revizijo, nisem vedela.

PERMAN: Res pa je, da davkoplachevalci, ki smo za sanacijo bank že prispevali skupno 5 milijard evrov, od centralne banke še kar ne vemo, kako in na kakšen način je do tega zneska sploh prišla.

ANDREJ ŠIRCELJ (SDS): Jaz mislim, da in nobenih razlogov, da metodologija ni bila javna.

PERMAN: Le takrat bomo davkoplachevalci lahko dobili pomemben odgovor, ali je bilo banke res treba dokapitalizirati v takšnem obsegu.

KERČMAR: Katarina, obtožbe so res hude, odkritje škandalozno. Kakšni pa so konkretni očitki Banki Slovenije z Jazbecem na čelu?

KATARINA MATEJČIČ: Če poenostavimo, gre za tri ključne očitke. Prvič, prirejali naj bi dokumente, določene papirje naj bi namreč spisali kasneje in kljub temu na njih dali datum 18.12.2013. Na Banki Slovenije vztrajajo, da dokumentov niso popravljali. Drugič, potvarjali naj bi podatke o stanju v naših bankah, še več, enemu od zunanjih ocenjevalcev NLB naj bi celo naročili, naj bodo pri svojih vrednotenjih še posebej strogi in tako poskrbijo za slabo oceno NLB. Jazbec to zanika, a hkrati priznava, da je ocena, ki jo je dal Roland Berger in tista, ki jo je dal Deloitte, da se razlikuje za kar 700 milijonov evrov, vendar pa naj bi bila za to kriva le različna pristopa. In še tretjič, ne bi jim bilo treba razlastiti vseh 100.000 **malih delničarjev** in več kot 2000 imetnikov podrejenih obveznic ter za sanacijo bančnega sistema dati 5 milijard evrov. Ni res, se brani Jazbec, naše banke nimajo preveč kapitala, mi pa smo naredili natanko to, kar smo v resnici morali.

BOŠTJAN JAZBEC (guverner Banke Slovenije): Kje je motiv banke Slovenije, da bi prirejala in manipulirala s podatki?

MATEJČIČ: Se je takoj na začetku vprašal Jazbec. Ni ga, sploh pa nimamo take moči, da bi celo Evropo prepričali, naj dela tako, kot želimo mi. To je utvara, je medije prepričeval guverner, davkoplačevalce pa tolažil:

JAZBEC: Banke, ki so bile dokapitalizirane, so v 100% slovenski lasti. Denar davkoplačevalcev ni šel nikamor drugam kot v slovenske banke, katerih lastniki smo vsi davkoplačevalci.

MATEJČIČ: Še več, očitno čuti tudi bolečino 100.000 delničarjev in več kot 2000 obvezničarjev, ki so izgubili vse.

JAZBEC: Kdorkoli je izgubil denar, je dovolj tragično zaradi tega, vendar za to ne morete kriviti Banke Slovenije in regulatorja, ki samo ocenjuje in preverja kapitalno ustreznost banke.

MATEJČIČ: Ne, za to lahko krivite samo lastnika, torej državo z nekdanjim finančnim ministrom Urošem Čuferjem in premierko Alenko Bratušek na čelu, po ovinkih krivdo na druge vali Jazbec, ki vsak mesec na račun dobi 11.000 evrov bruto. In se hkrati zapleta.

JAZBEC: Poglejte, tudi če mi.... Poglejte....

MATEJČIČ: Zato ga vprašamo še enkrat, kaj natančno skriva pred informacijsko pooblaščenko in torej vsemi nami?

JAZBEC: Ne vem, lahko, lahko damo tudi večji fond in bo teh strani še več kot 120, če bo koga zadovoljila količina vsega, kar je objavljeno na spletnih straneh Banke Slovenije.

MATEJČIČ: A kaj, ko tudi ob vsej tej količini podatkov niso razkrili tistih, ki so za nas najbolj pomembni.

MUHIČ: Katarina, ljudje, ki so izgubili vse, pojasnilom Banke Slovenije že nekaj časa ne verjamejo več.

MATEJČIČ: Tako je, zato so se organizirali okoli dveh društev **malih delničarjev** ter do zdaj vložili kopico pobud in dve zahtevi za presojo ustavnosti, od Ustavnega sodišča pa v resnici zahtevajo tudi zadržanje prodaje NKBM. Naznanili so tudi več kaznivih dejanj Banke Slovenije pa Ministrstva za finance in seveda posameznih bank, upravo NLB pa so celo ovadili. Obrnili so se tudi na vsa pristojna sodišča, kar pomeni od Upravnega do Registrskega in Okrožnega, kjer je bila danes v primeru NLB tudi že prva obravnava. Kar še sploh ni vse, različni posamezniki že pripravljajo odškodninske tožbe proti posameznim bankam.

MUHIČ: Hvala lepa, Katarina.

KERČMAR: Hvala lepa. Suzana, nekdo bo moral odgovarjati, kakšne sploh so možnosti za odpoklic guvernerja Jazbeca?

PERMAN: Dejansko ni povsem jasno, saj tu velja popolna zakonska, torej pravna luknja. Če guverner ne odstopi sam, ga po mnenju nekaterih pravnikov lahko razrešijo samo poslanci, ki so ga na predlog predsednika države Boruta Pahorja tudi imenovali, spet po mnenju drugih pravnikov pa ga lahko razreši le sam predlagatelj, torej predsednik države. A zanka je v tem, da guvernerja menda ne more razrešiti

nihče, če pred tem pet članov sveta banke Slovenije, in med njimi sedi tudi Jazbec, predčasno ne ugotovijo kršitve zakona Banke Slovenije. Sicer pa se bo s to problematiko jutri seznanila tudi vlada, ki sicer poziva vse pristojne institucije, naj zadevo temeljito raziščejo. ZL in SD zahtevata od vlade, naj z imeni in priimki pove, kdo vse je želel državo spraviti na kolena, zahtevali pa bodo tudi revizijo Banke Slovenije in celotnega bančnega sistema. V petek je zaradi te afere sklicana komisija za nadzor javnih financ, v NSi pa tudi že zbirajo podpise za izredno sejo parlamenta.

MUHIČ: Hvala, Suzana.

KERČMAR: Hvala lepa. V naši večerni oddaji kakšno minutko po 22.00 pa bomo soočili iz te naše trojke nekdanjo premierko Alenko Bratušek in Mateja Tonina iz NSi, ki je, slišali smo, zelo, zelo kritičen – nekaj ljudi bi moralo v zapor.